

Motion till riksdagen 2023/24:106

av **Nadja Awad m.fl. (V)**

med anledning av prop. 2022/23:136 Grupptalan till skydd för konsumenters kollektiva intressen

---

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med ett lagförslag om införande av ett opt-out-förfarande vid grupptalan och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vänsterpartiet välkomnar förslaget till proposition. Som regeringen skriver är det viktigt att uppnå en hög konsumentskyddsnivå och förbättra konsumenters tillgång till rättslig prövning av överträdelser av konsumentskyddande bestämmelser, men propositionen lämnar en del att önska.

Vi delar kritiken från bl.a. Konsumentverket, Sveriges Konsumenter och Pensionärernas riksorganisation (PRO) om att ett opt-out-förfarande hade varit att föredra. Att fortsätta ha opt-in, dvs. att man i förväg måste ansluta sig till en grupptalan för att omfattas, riskerar att begränsa konsumenters möjlighet att driva kollektiva processer. Trots att det ska vara gratis för konsumenter att delta i en grupptalan är konsumenter, och kommer att fortsätta att vara, rädda för att deras medverkan ska bli dyr för dem. Inte minst gäller det äldre personer med en begränsad ekonomi. Därför tror vi att få gruppmedlemmar har anmält deltagande med den nuvarande lagstiftningen. Dessutom kommer det att vara så i fortsättningen om vi i Sverige inför ett opt-in-förfarande. Därför motsätter vi oss att vi i Sverige låser oss vid det.

Skulle man i stället ha ett opt-out-förfarande som omfattar alla konsumenter som skulle kunna vara berörda av talan, skulle en större grupp konsumenter beröras av en dom. Som Sveriges Konsumenter skriver skulle opt-out stärka den enskildes rättsskydd

och vara särskilt viktigt när det gäller tvister där många konsumenter har ett anspråk men det tvistiga beloppet är litet.

Även Konsumentverket lyfter viktiga aspekter kring skillnaden mellan opt-in och opt-out. Som de påpekar skulle ett opt-out-förfarande motverka risken att konsumenter förlorar möjligheten att delta på grund av att anmälan inkommer för tidigt eller för sent.

Dessutom skulle ett opt-out-förfarande på ett bättre sätt värna de konsumenter som inte har möjlighet eller förmåga att vara aktiva på sätt som det nuvarande förfarandet med opt-in kräver, såsom äldre, språksvaga och andra utsatta grupper.

För att stärka konsumenternas intressen och rätt till upprättelse anser Vänsterpartiet att det bör införas ett opt-out-förfarande vid grupptalan.

Regeringen bör återkomma med ett lagförslag om införande av ett opt-out-förfarande vid grupptalan. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Nadja Awad (V)

Tony Haddou (V)

Guðrun Nordborg (V)

Jessica Wetterling (V)